

Locuintă Redactorului :
si
Cancelară Redactiunii :
e in
Strat'a Morarilor Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramsi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pest'a, 1/13 iuniu 1868.

Evinementul tragic, ce avu locu in capitalea Serbiei, a strabatutu ca unu fulgeru prin tote anguriile Europei. Asasinarea principelui *Mihailu*, intemplata la 10 l. c., face rota prin tote diurnalele si occupa discusiunile toturor cercurilor. Raportam mai la vale despre detaiurile acestei asasinarî, ale cărei motive nu se cunoseu pan'acum'a. Scirile electrice suntu de acordu intru pretensiunea : că nu d'in cause politice ci d'in motive personali i s'ar' fi luatu vîeti'a principelui, carele eră in florea etatei; ba unu diurnalungurescu merse atât de departe in combinările sale, in cătu reduse totu motivulu la analogia, cu casulu lui Felicianu Zách. Una parte d'intre asasinatori (pote pana in momintele acestei toti) suntu arrestati, si venitoriu celu mai de aproape niv a retî adeveratele motive a le acestei crime. Si pan' atunci credem a nu ne insielă intru presupunerea, că daca s'a esecutatu acăsta crudîme d'in motive politice, scopulu a fostu a acceleră deslegarea cestiunei oriintelui. In urm'a acestui evinmentu neasteptat, se crede, că principale Napoleonu si va schimbă planul de caletoria si nu va cercetă Constantinopolulu, ci se va rentorce, in scurtu, la Parisu.

Atât d'in Petroburgu cătu si d'in Berolinu, caletori'a principelui Napoleonu se urmaresce cu cea mai viua atentiu. Petrecerea sa prin Germania de amedia-di n'a datu ansa la multe observări politice, inse primirea-i d'in Vien'a si prelungirea petrecerei sale in capitalea Austriei de odiñiora, au provocat ingrijiri in cercurile mai innalte d'in Petroburgu. Diurnalul ministerialu „Golos“ este celu d'antâiu, care se respica cu tota seriositate. Acestui diurnal i se pare lucru firescu, că poloniî era coca ceva in contr'a Russiei si că principale Napoleonu numai de ace'a s'a tramesu la Vien'a, Pest'a si Constantinopolu, ca se aduca in strinsa legatura cestiunea polona cu cea orientale, si la dat'a ocasiune să le aduca pre ambele in miscare. Undeva duce acăst'a — continua numitulu diurnal, — chiar atât de putieni scimu, pre cătu de putieni cunoscemu: ce felu de rolu joca in tote aceste-a cabinetulu de Vien'a. „Daca bar. Beust intr'adeveru spriñesce cunoscutele staruiutic a le principelui Napoleonu, apoi e verasemene, că prin acăst'a accelerarea neincungjurat'a ca lere a imperiului Absburgiloru. Pentru noi este totu un'a: daca cade Austria intr'o parte séu in mai multe. Sustarea acestei colectiuni de imperiu nu e neconditiunatu necesaria, cu tote aste-a Russi'a nu poate fi indiferinte fatia cu pregatirile inimicilor ei, si guvernul nostru a buna samă inca si-a facutu pregatirile, ca evinimentele să nu-lu surprinda.“

Totu cu raportu la caletori'a principelui se respondise fain'a, sustienuta si acum, că elu va cercetă si Prag'a, si in legatura cu acăst'a faina unele foie, adise fondului de despusetiune, nu se rustrnara a inventă nesce dechiaratiuni politice, privitorie la romani si la cehi, si a le lati, ca proprie a le principelui. Napoleonu. Éca ce scrie d'in Vien'a unu corespondinte bine informatu alu diurn. „Politik“, relativu la acele dechiarări: „Nici unu cuventu nu este adeveratu d'in acele ce scrisera diurnalce de aici despre dechiaratiunile politice a le princip. Napoleonu. Nici despre boemi, neci despre romanii rudiți cu francesii nu s'a expresu in intesulu cum reportara unele foie mintiunose d'in Vien'a. Respectivele diurnale au inventat u dechiaratiunile acale-a. Asta-di a convorbîtu principale multu si in detaiu despre situatiunea Austriei, cu unu vechiu amicu alu séu. Discretiunea nu-mi ierta

a-ti impartesf aci ce dice princepele, atât'a, inse potiu spune, că d'insulu ride numai la represintatiuile oficiose ce i se facura. Asculta numai, intre multe alte mintiuni, contele Andrásy a spusu principelui că *ungarii numera 15 milione* de capete! Se fripse inse amaru. Insu-si principale pane numerulu locuitoriloru Ungariei la 9 milione, intr'ace'a s'a aflatu persone, cari l'au scosu si d'in asta ratecire, arestandu-i cătu de debila este pusetiunea elementului ungurescu, cum are acestu-a a se luptă insu-si in Ungari'a cu opusetiunea elemintelor neunguresci, si cătu de aproape este periculu, ca pre candu Francia ar voia să impiede crisea in orînt, să erumpa una crise in Ungari'a. Aceste explicații au facutu de principale a eschiamatu mai de multe ori, că ungarii facu multa — comedia. Ce s'atinge de missiunea principelui, ace'a are de scopu a se informa nemediulocitul despre sentimintele ce au poporele resaritului europene facia cu Francia, ca acăst'a să scia, cu cari eleminti să-si traga sam'a mai multu. — Principale Napoleonu e unu observatoriu luminatu si fără de prejudecă si nu ambla dupa informările oficiose a le naturelor de lacai cari lu-incungura, si daca are prejudecă, acele stau pre partea poporeloru, cari se lupta pentru libertate si emancipare.

Să vorbesce, că in Itali'a partid'a revolutiunaria este in cea mai mare activitate, si că se pregatesce una rescolagenerale in intesulu republicanu; in tote cetățile mai mari italiane s'ar constitu comitete secrete si s'ar face provocări, ascunse, pentru intreprinderi revolutiunarie. Politia ar' si cunosc esistînta unei conspiratiuni republicane, pre carea inse pan' acuma nu si-a potutu pune man'a.

Transilvani'a.

Petitiune

substernuta Maiestății Sale ces reg. apostolice in 31 decembrie 1866 pentru susținerea și apărarea autonomiei marelui principatu alu Transilvaniei, redeschiderea dielei și continuarea lucrărilor ei. Insocita de 37 plenipotintie cu 1493 subscriptiuni.

Maiestate cesaro-regesca, Pregratioste Imperate si Domne!

De candu Maiestatea Vostra ces. regesca apostolica ati binevoitu a emite preanalta patenta d'in 20 sept. 1865, s'a petrecutu evenimente forte importante, in cătu-va si fatale. Prin acelea si locuitorii marclui Principatu alu Transilvaniei inca au fostu atinsi in mare gradu, respectiv au avutu si ei a suferi impreuna.

Intr'aceea trebile acestei tiere au suferit o prefacere atât de esentiala, in cătu partea cea mai mare a locuitorilor Transilvaniei simte in sine si unu impuls de a-si aduce prea umilitale sale doarintie si rogaminti d'in nou la picioarele tronului Maiestății Vostresi a cere totu odata prea 'nduratulu ajutoriu.

Dupace inse diet'a transilvana in vigorea preanaltilui rescriptu alu Maiestății Vostre d'in 1 sept. 1865 fu desfacuta; dupace representantiile comitatelor, districtelor, cum si ale scaunelor secuiesci nu se a-luna nici dupa usul'i observatu pana la an. 1848, nici in consunetu cu preanalta incuiintiat'a constitutiune municipală provisoria d'in 27 noiembrie si 12 decembrie 1862 si nici macaru intru intesulu instructiunii d'in anulu 1865; dupace in fine nici de altintre nu este iertat a se aduna vre-o alta reprezentantia ce ar' fi autorisata de a substerne rogaminti si greuminte comune, — asi a mai remas inca numai midilocul de a cuteză să ne apropiam de tronul Maiestății Vostre cu rugamintile nostre privitorie la binele tieri, pe calea privata.

Spre acestu scopu prea umilitu subserisii au fostu cercati si provocati de către 1493 locuitori d'in Transilvani'a, toti cunoscatori de carte, subserisi in 37 plenipotintie, pentru ca să subternem Maiestății Vostre in numele acelor si in supunere omagiala acăsta prea umilita rogaminte.

Pretiul de Prenumeratiune:
Pre trei luna . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania :
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/4 de anu.
~~~~~

Pentru Insertiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. tapa' timbra' pentru fiecare care publicatiune separată. In Locul deschis 20 cr. de linia
Un exemplar costa 10 cr.
~~~~~

I. Maiestatea Vostra să Ve indurati prea gratus a conservă referintiele de dreptu publicu ale Marelui Principatu alu Transilvaniei cătra corona unguresca a Maiestatii Vostre in consunetu cu Diplom'a Leopoldina, cu sanctiunea pragmatica si cu alu VI-lea articlu de lege d'in anulu 1791, éra la articolul I de lege d'in anulu 1848, despre uniunea, său mai bine totala fusiune a Transilvaniei cu Ungari'a a denegă pre analta sanctiune.

Maiestatea Vostra! Creliniosii subserisi, cum si comitentii loru crelu, că nu gresiesc dea cuteza a sustinere, că convictiunea cea mai intinsu latfta, cea mai matura si mai afundu inra lecinta la majoritatea cea mai precumpenitoria a locuitorilor Transilvaniei este, cum că contopirea acestui mare Principatu cu regatulu Ungariei ar' fi tocma pe atât de fatala pentru monarcia, pre cătu ar' fi ea de ruinăria pentru pururea creditios'a natiune romanesca. In cursu de optuspredieci ani intregi atât de natiunea romanesca, cătu si cea sasesca si respicara acăst'a convictiune forte desu si in modulu celu mai vejeratu.

Maiestatea Vostra! Romanii Transilvaniei sunt o natiune otelita in cursu de mai multe vecuri prin suferintele cele mai aspre, ei si pasareza cu creditia suvenirile si convictiunile sale politice, in cătu tocma si pe unde li se precurma fruful istoriei, unu instițu politiciu sanatosu totu nu-i parasesce.

Natiunea romanesca nici acuma nu se increde la opinioanele politice si natiuna'e prelominitorie in Ungari'a. Romanii voiesc a ramane pentru tote timpurile in Transilvani'a si in monarcia austriaca, éra unguri la nici unu casu nu voiesc a se face.

Spiritul si cuprinsulu articolilor de lege, decretati la 1848, in Ungari'a inca este de o natura, pentru ca d'in pasu in pasu să produca său desaprobar catgorica, său cea mai mare neincredere, cum si materia bogata de neindestulare, ura, persecutiune si ruina. Locul de frunte lu-occupa in acăst'a pri-vintia articoliu III., V., VII., XVI. si XVIII.

Demersulu de tote dilele alu lucrurilor au trebitu d'in nefericire să intaresca, au si intarit pe natiunea romanesca in susu aicipt'a sa aversiune. Pe langa afaceri generale mai sunt in ori care statu si tiera inca si altele speciale, precum cetatiene-si, natiunale, confesiunale, chiaru si locale, care sunt in dreptatit a-si avé in dieta pre representantii loru de specialitate si profesiune. In Ungari'a inse d'in oricare cestiune publica se face căte o cestiune strinsu natiunala.

In tote cercurile electorale, in care romanii intre alte impregiurări pe langa unu decursu paciuatu alu actului de alegere ar fi fostu siguri de majoritate absoluta, ei au intalnitu resistint'a cea mai cerbico-sa, intru atât'a, cătu ori unde candidatii de natiunilitate romana nu au potutu fi respinsi cu midilocile usitate, s'a departatui prin aplicarea fortiei brutale. Numerosele exemple căte se relucu la asemenea casuri in care se aplica poterea cruda in actulu electoralu, se afla pastrate atât in actele de cercetare, cătu si in protocoolele dietei ungurene. In an. 1861 s'a omorit in modulu acăst'a la alegile d'in Lipova, Mező-Kövesd, Bözinc unspredieci romani, éra alti douedieci si trei romani au fostu greu raniti si mai multi altii batuti infrosciatu. Pe timpulu actelor electorale d'in toamna anului 1865, in cercurile Orezidorf, Szilág-Cséh, Beregh, Szászka, fusera totati de morte său impuscati noue romani, intre carii si unu preotu, éra altii preste 150 au fostu raniti său prin puscaturi său in altu modu chilaviti. Aici este prea de insemnatu impregiurarea, că atât a functiunarii comitatelor, cătu si comitetele electorale ingrescu regulatu, pentru ca, mai nainte de actulu alegerii să se iè de la romani inca si betiele, pe care ei dupa stravechi'a loru datina le porta la drumu, dupa care apoi partid'a contraria se rapede a supr'a loru mai cu sama d'in căte unu dosu său d'in căte o curte ascunsa. D'in acestea se poate esplica usioru, cumca intre 377 membri ai casei deputatilor d'in Ungari'a pentru mai multu de 1,800,000 suflete de natiunilitate romanesca locuitoria in Banatu si in căteva comitate ale Ungariei proprii, numai vreo 19 deputati s'a potutu alege. Éta inse că asemenea acte de

alegere și-aflara și în anul mantuirii 1866 apărători încă și în dietă de la Pesta!

Deci pre candu partită uniunista său mai bine fusiunista lucra din respoteri pentru formală turnare a marelui Principatului Transilvaniei, său vorbindu mai dreptu, pentru cucerirea aceleia prin Ungaria, aceea-si partita este totu odata prea determinata a pregăti cu tote potintiosele midiloce totală disoluție său desfintare a națiunii românesci.

O partita ore-care sustine, că deca s-ar concede nimicirea autonomiei Transilvaniei, atunci cerbicosă repumnantia a partitei dualistice în contră necesității absolute de a se consolidă monarcia, ar' mai relasă. Preacreditiosii subscrizi, cum si comitentii loru îndrasnescu a fi în acăstă privintia de o parere cu totul opusa. Istoria celor 180 ani din urma, era mai virtosu cea din an. 184%, i-au mai intarit in acăstă opinione a loru. Deci în locu de a sustine cu o singura expresiune nimicirea autonomiei Transilvaniei, carea în celu mai bunu casu n'ar avè nici unu scopu, subsemnatii preaplecăti si comitentii loru îndrasnescu mai virtosu a se rogă cu profunda umilita ca:

II. Intru intielesulu preanaltei diplome din 20, octobre 1860, si in consunetu cu augustulu cuventu de tronu alu Maiestății Vostre din 1. iuliu 1863, si cu prea umilită adresa dietale substernuta dupa aceea Maiest. Vostre, să Ve indurati a sanctiună legea electorală votata de cătra dietă tansilvana in an. 1864, si apoi a demandă alegerile pentru o noua dieta a Transilvaniei.

Partita fusiunista produsese oresi-care temeuri parute in contră justetii si ecuității novei legi electorale transilvane, anume cu privire la censulu de optu fiorini v. a. impreuna cu tacs'a capului; acelea-si inse au fostu re'nfrante la diferite ocasiuni pe deplinu si cu o logica neinvinsa. Cunoscutu este, că in alte tieri multu mai bogate decătu e Transilvania, censulu electoral este numai 5 fr. Dece ar avè a remustră vre-o națiune său clasă de poporu ce-va-si in contră legii electorale transilvane votate in anul 1864, apoi aceea ar potè fi dupa dreptate numai națiunea românesca. Tote celelalte națiuni si confesiuni sunt prin acea lege multu mai favorate de cătu români, câroru dupa aceea-si abie li se vinu deputati mai multi de cătu națiunii sasesci constatore din 180 mii suflete. Totu-si români, liberi si asta-data de ori ce cugetu reservatu egoisticu, inspirati de adeverat'a iubire de pace si numai pentru ca tier'a să scape odata din acăstă nemiscare, a lasatu spre daun'a sa din dreptulu său, asteptandu de la viitoru, ca celelalte națiuni să recunoscă aceea ce e dreptu si ectabilu.

Maiestate! Dece inaintarea si prosperitatea Transilvaniei ar' fi conditiunata inca si pe viitoru de la regularea referintelor de statu ale Ungariei, atunci ruină totală a acestei tieri si altmintrea forte greu cercate s'ar potè consideră ca sigura. Intru adeveru că Transilvania nu mai poate asteptă. Acăstă tiera a scapatu atât de reu, in cătu nimeni nu se mai poate mira, deca de ecs. foiele publice magiare striga in gură

mare, mai alesu asupr'a emigrării secuilor de mai mulți ani incoce, atâtă numai, că acelea foie nu voiescă a marturisă cea mai deaprope causa a emigrării, adeca persecutiunile, la care sunt ei supusi pentru asiile numită sicalica haereditas, prin care mai multe mii de locuitori au scapatu la sapa de lemn.

(Va urmă.)

De langa Petrua Libertatei.

Dominule Redactoru!

Daca in cursul anului este vre-unua dî, carea tenerimea romana de aici o accepta cu doru si sete, atunci acea e memorabilea dî de 15 maiu, diu'a reinviarei, diu'a Pascelor națiunii romane ardeleni. Tenerimea i cunoște marea însemnatate, e petrunsa de cea mai profunda reverintă către acea. Cunoște, că de la acăstă dî marea se datează vîeti națiunii romane din Transilvania.

Precum in alti ani, asiile si acum zelos'a tenerime se ingrijă inca de tempuriu de arangierea acestei festivități națiunali. Cu căte-va septemane înainte, nu audiai altu discursu între tenerime decătu despre modulu de serbare alu aniversarei 15 maiu. Spre a decoră splendorea acestei festivități, s'a decisu a se arangă in preser'a acestei dîlă unu concertu, cu venitulu destinat pentru folosulu societatei de lectura a acelei tenerimi.

Petrunschii de bucuria, incantati de momintele in cari mi-saltă anima de placere la modestele producțiuni a le tenerime, amesuratii promisiunii mele, cugetandu a face unu servitii placutu o. publ. cetitoriu alu „Fed.“ — vinu a deserie in căte-va trasure decurgerea aceluui concertu.

Indată după finirea festivității din ser'a de 14 mai (despre ce v'am scrisu cu alta ocasiune), pre la 9 ore, intregul publicul care, de-si tempulu era nefavoritoriu, a fostu numerosu, incantat de cele audite si vediute, inundă către „otelul națiunali.“ In fruntea scenei flutură cu mandria 2 flămure națiunali. Atontiunea publicului se încordă cu deosebire a supr'a unui tablou transparente ce era de-a-supr'a scenei. Pre acestu-a era depinsa cu multa maestria, „Morteia lui Mihaiu Eroului“, pre campi'a Turdei, de d. prof. de desenmu, Paulu Marinu. Tabloul era depinsu după unu modelu a pic. Constantinu Leca si continează si inscripțiunile: „Unitate prin libertate“, „19 august 1601“, in colori națiunali. Acestu tablou facă una impresiune gelnică a supr'a Romanilor privitorii, aducându si a minte de gloria si fal'a romana de pre tempulu lui Mihaiu, de invingerile lui cele splendide, secerate pre campulu luptei intru triumfarea Romanismului, umilindu pre inimici si curătindu-i din patria, — si in urma cum cade victimă tragediei, blastamatiei lui Basta!

Privitorii si-tîntea inca ochii a supr'a acestui tablou, candu pasi indată pre scena orcestrulu instrumentale, compusu din urmatorii membri: P. Vladu, Nic. Petru, I. Vasile, G. Papucescu, Oct. Blasianu, L. Coslucu si A. P. Alexi, in frunte cu prof. de musica, I. Spei, si prof. V. Crisanu, si execută d'impreuna cu corulu vocal: „Mersul lui Jancu“, care seceră cele mai sgomotose aplause. Cine să nu-si fia revocat in memoria bravur'a si eroismulu lui Jancu de la 1848? Cine să nu-si aduca a minte de regelo muntilor apuseni, si de starca lui trista din presentă? Nu mai pucine aplause, nu mai pucina placere caușă orcestrulu prin execuția ariei: „Cavatine“ din oper'a „Lucrezia Borgia.“ Abie-

oie, si, de-si află acolo pastori si cani, cari se iau după elu, elu totu-si nu se retrage pana candu său raposce ce-va său luanescu pastori cu sagetele: s'asemena Sarpedonu, care se rapede furiosu a supr'a grecilor (Il. 12, 299—307.)

Leul, ce navalesce in midilocul boiloru, ce pascu pe o lunca verde pazită dinu pastoriu, care nu se precepe la luptă: se asemena Hectoru, care se rapede intre Greci si uci-de la ei (I. 15, 16, 156—164.)

Leul, ce in munte se luptă cu unu mistretiu pentru unu izvoru, voindu să bice amendoi din elu, dar' in urma leului ucid pre mistretiu: s'asemena Hectoru, ce ucide pre Patroclu (I. 16, 823—827.)

Leul, ce rapesc o vaca din ciurda, o sfasia si-i suge sangele, er' canii latra, si pastori striga impregiuriu, dar' nu cuteza a se apropiu: s'asemena Menelau, de care nu cuteza să se apropie troianii, candu elu omore si despoua prifulu lui Pantu (I. 17. 61—68.)

Cine va dîce acum, că aceste asemenea totu cu leul, de cari a-si mai fi potutu produce inca forte multe, sunt nisice monete tocite?

D'aici urmează, că teori'a criticului este absolutu falsa. Totu d'aici dara resulta, că esefulu asemeneailor nu depinde de la nouitatea loru, fără de la modulu cum se desvolta. Acăstă este pră naturale, că-ci altu-feliu, pentru a fi consecuenti, am ajunge la inconvenientulu de ar' trebui să se reprobă chiar si rim'a in poesia, pentru că ea inca ar' fi o moneta tocita prin des'a, său continu'a intrebuintare. De-ora-ce inse rim'a respective totulu din carea ea face o parte, este atâtă de nou si variu pre cătu suntu de varie ideele poetilor, asiile ea nici odata nu ne desgusta si nu se tocesce.

Să nu trecemu ince cu vederea nici aceea imprejurare, că nice nouitatea cuvintelor nu-si are totude-un'a ratiunea sa d'a fi. Unu drastic exemplu ne dă Aristotele in poetică sa, in capitolulu XXII, unde ne spune, că Eschilu si Euripide au facutu odata totu acel'a-si versu, adeca Eschilu: „Raculu care mi-manca carne de la picioru.“ Er' Euripide in locu de cu-

incetara aplusele candu, după retragerea orcestrului, pasiesce pro scena studintele de cl. VIII, Leone Muresianu, si prin una gesticulatune si tonubine accentuatudechiamă poesi'a intitulata: „Cătra renegați“, de I. Vulcanu, pre langa aplause. Dupa căte-va mominte se sui pre scena corulu vocală si intonă „Resu ne tu“, de A. M. Ti-se parea, că poetul Muresianu a reinviat ca să mai acordezo odata la 2 diecenie cu lir'a sa profetica pasagialu: Acum, ori neci o data, croiese-ti alta sorte! Tote sentirile, a fara de alu audiului, se pareau amortite ca prin una putere magica; in fine publicul erupse in aplausele cele mai sgomotose. Orcestrulu esecută apoi cu asemenea desteritate pies'a intitulata „Ardeleana“, compusa de Stef. Perianu. Ciriaci Groze, stud. de cl. VIII, dechiamă după aceea cu multa arte oratorica poesi'a: „Una privire de pre Carpati“ de A. M., prin carea causă atâtă placere, cătu fu a dese ori intreruptu prin aplause. Asemenea placere caușă Paulu Marinu prin unu solo „Dorintia“, de V. A., acompaniatu de muzică instr. Aceasta cantare armoniosa, la dorint'a publicului fu repetita. Orcestrulu farmecă apoi publicul prin pies'a „Calusierul“, carea pentru placere, ce produse, fu repetita asemenea. Nic. Petru, stud. de cl. VII, dechiamă apoi cu sucessu poesi'a: „Cătra femeiele romane“, de I. V. Preste căte-va mominte corulu vocală esecuteza „Ultim'a nopte a lui Mihaiu Eroului“. Nu poteam de cătă să suspinăm, aducându-ne a minte de acelu tempu ferice pentru România, candu amicii lui Mihaiu i jura credintă intru aperarea patriei, si reintemearea României unite, mari, libere si independente. La dorint'a publicului, Leone Muresianu repetă poesi'a „Cătra renegați“, carea a facutu onore atâtă declamatoriului cătu si autorului. Acum era să urmeze descrierea tabloului „Morteia lui Mihaiu Eroului“, de Artemiu P. Alexi, in loculu carei-a ince numitulu teneru declamă, intre aplausele publicului, pies'a: „Cătra frati mei Romani“, de unu filo-romanu. Ultim'a piesă fu: „Mersul lui Mihaiu Eroului“, esecut de orcestru si de corulu vocală, cu atâtă a arte si armonia incătu, potu dîce, a secerat cunun'a aplauselor. In fine unu stud. de cl. a VIII, prin una vorbire bine potrivita, multiu mesce ospetilor in numele tenerimei pentru caldurosulu loru succursu la acăstă producție modesta, arestandu pre scurtu nobilulu scopu pentru care e destinatul venitulu acestei producții.

Publicul a fostu multiumit, că-ci piesele au fostu tote bine alese si tote nimerite pentru ocasiunea festivității: tote erau ocasiunali, tote națiunali, tote românesci.

Poesiele au fostu declamate cu una desteritate ee a esecutat placere toturor, si a facutu onoro declamatorilor. Sonoritatea si accentele limbei nostre armoniose au produs esecutul celu mai mare a supr'a ascultatorilor.

Dupa decursu de 2 ore, ce se pareau disparute ca una radia auria a aurorei blande, ca una schintea electrica ce sgudui poternicu nervii auditilor, si aprinse in anemele loru flacără — spiritul națiunali, ca să arda mai viu si mai placutu, — publicul, impreuna cu tenerimea, se departara, ducându cu sine cea mai dulce suvenire.

Tenerimea romana de aici si cu asta ocasiunuo a datu unu frumosu semnu de vîeti, de apretiuri a totu ce e nobilu, si frumosu. Portarea tenerimei a castigatu multiemirea toturor.

D'in venitulu curatul, care se urca la 110 fl. pana acuma, si se spreză a se immulti, se voru procură cărti românesci folositorie, pre sem'a biblioteca tenerimei studioise.

ventul de tote dilele „manca“ a pusu cuventul mai rar, mai solenu „se ospeta“ si a dîsu:

„Raculu care se ospeta cu carne de la picioru.“

Si cu tote aceste-a versulu celu d'antâi e bunu, er' cestu d'in urma e reu.

In fine dîce dlu criticiu, că tote poesile politice si cele reale istorice suntu lipsite de sensibilitatea poetica. La assertiunea din urma e d'ajunsu să observu, că poesile reale, fia istorice, fia neistorice, remanu totu rele; er' ce se atinge de cele politice nu-i potru dă dreptu. Cele mai multe din liricele lui Pindaru, Oratiu, s. a., trateaza matorie mai multu său mai pucinu politice, dar' cine va fi pe lume, care să credia criticului din Iasi, că poesiele loru suntu lipsite de sensibilitate, său cu unu cuventu — rele.

Poesiele lui Béranger, ca să vorbim si d'unu poetu clasicu modernu, nu suntu asemenea, mai multu său mai pucinu, politice ocasiunali, si ore pentru acăstă nu face elu gloria Franciei; nu este celu mai mare liricu modernu?

Nu posiedem noi o suma insemnată de poesie politice si istorice din cele mai bune, si chiar clasicice, cari ar' potă face onore ori-carei națiuni. „Destepata-te romane“, pe care lu citoză chiar si dlu criticiu ca exemplu de sensibilitate, „Horă unirei“, „Moldova in 1857“, „Romanilor de sange, s.a.“, din cele politice; Mam'a lui Stofanu celu Marc, — Mircea celu Marc si solii, Mihaiu scapandu standardulu. Cea de pe urma nopti a lui Mihaiu, s. a., nu suntu ore totu atâtea margiritare in literatur'a nostra?

Dlu criticiu are desastrulu a se impiedică totu de poesiele cele reale, cari nu mai au lipsa a fi criticate, că-ci suntu criticate, ele de sine. Dar' a supr'a acestei metode critice a d-sale, precum si a supr'a confusiunei ideelor despre deosebite specie de poesia, cari dlu criticiu nu le ia in consideratiune, fără voiesce a le trage tote pe unu calapodu, vomu reveni mai in diosu.

(Va urmă.)

F O I S I O R ' A .

Critic'a unei critice

de Ar. Densusianu.

(Urmare.)

Dlu criticiu si acăstă asemeneare cu monet'a a luat-o din Vischer, ince a aplicatu-o reu, pentru că Vischer o aplica la singuraticele cuvinte, er' nula asemenea. Este mare deosebire intre unu cuventu desu usitatul si intre una asemeneare desu audita.

Cuventul remane totu acel'a, si nu mai poti luă nice adaugă ce-va la elu, prin urmare elu remane simplu, totu acela, ori unde lu vei pune, si ori de căte ori lu-vei exprime. — Altu-feliu ince stă cu asemenearea. Un'a si aceea-si asemeneare este susceptibile de mii de forme si nuantie, si tote deosebito d'olalta, astu-feliu in cătu fia-carea apare noua. — Să luăm chiaru asemenearea cu leul, ce o reprobeza dlu criticiu, si chiaru din evangeliul poetilor, din Iliad'a lui Omeru, d. c.

Leul, care amblanu să sara in staulu la oi, fu sagetatu de pastoriu, si infuriandu se prin acăstă, sare orbisul intre oi si ucide la ele: se asemenea Diomede, care fiindu atinsu la umeru de sagetă unui Troianu, se rapede furiosu intre troiani si ucide la ei (Il. V. 136—143.)

Leiloru, ce traiesc in paduri dese, rapescu boi si predeza turmele de oi, pana candu odata cadu si ei morti sub manele pastorilor: s'asemena doi troiani ucisi de Agamemnonu. (Il. V. 554—558.)

Leul, ce ruptu de fome ambla să nevalesca si să rapescă vr'unu bou grasu, dar' nu potă pentru că canii si boarii nu dormu, ci sageteza si arunca tetiuni după elu si astu-feliu nepotendu rapă nimicu, demaneti'a se departa intristat: se asemenea Ajace, carele inspaimantat si silitu a se retrage d'intre troiani. (I. 11. 547—555.)

Leul, ce flamendu, ce se duce la staulu, să rapescă vr'o

In fine mi iau libertate cu asta ocasiune a ve descrie in cîteva sîruri inca nesce momente dulci, momente de bucuria si placere. In ser'a d'in 21 maiu alumnii seminariali de aici au datu una reprezentatiune teatrala. „Umbr'a lui Mihai, sîu pre Ruinele Tergovistoi si Creditorii“ d'in comediele lui V. Aleșandri, cu cari au seceratu complacerea si aplausele publicului participantului, care a fostu numerosu. La infrumusetiarea scenei a contribuitu multu ruinele Tergovistei si unu transparente cu inscriptiunea: „Unire“, depinse ambele cu multu gustu prin teologulu Simione Popu. Me marginescu numai a spune, că toti diletantii si-au jocatu rolele cu una desteritate rara. Publiculu fù tare multumit. Productiunea durata 2 ore. Venitulu fù destinat intru folosulu bibliotecii alumniloru seminariali.

A. P. A. .

Starea drumurilor de comunicatiune intre România si Transilvania.

Secretariul camerei comerciale si industriali d'in Brașovu a facutu urmatorulu raportu relativ la comunicatiunea nea România si Transilvania:

1. Drumul de la *pasulu Oituzului* e drumu de tiera pana la frunterile Romaniei; acestu drumu se sustine prin spesele statului; stă sub supravighierea directiunei architectice transilvane; e in stare buna, inse in părțile Romaniei e forte reu. In anul 1854 pioneerii austriaci au facutu drumul acestu-a pana la satul Grozesti, dar' asta-di e neglesu si abie se pota intrebuinta pentru comunicatiune. Drumurile, ce ducu de aci cîtra Tergulu-Ocnei si cît a Galati, sunt folosivere numai in tempu bunu. Primaver'a, érn'a si toamna comunicatiunea pre aici e forte grea, mai vertosu d'in causa, că riurile rapede, ce vinu do la munti, strica puntile, apoi nimene nu se ingrigesce, ca aceste să se repareze numai de cătu. Chiaru asi s'a intemplatu acun la riul Seretului. Intre asemenea impreguri si post'a de la Galati, venindu printre munti, intre cele mai mari pericole, sosesc la pasulu Oituzului cu 14 dîle mai tardu. Cara incarcata nu potu veni de felu. Amelioratiunea acestei siosele ar' promové in mare gradu comerciul intro Transilvania si România.

2. Pe la pasulu de la Buzeu nu se poate trece cu caru incarcaturu. A construi aci una siosea ar' fi forte greu, si n'ar' fi avantajiosu pentru comunicatiune, căci ar' trebui să treaca preste unu verfu de munte prè innaltu. — Guvernul Romaniei are intentiunea a construi una siosea; pasii primi s'au si facutu. 3. Sioseu'a de la pasulu Temisului d'inceo de fruntarie e forte buna; asemenea a fostu pana la 1848 si in părțile Romaniei. Esundârile d'in acestu anu au facutu daune mari in valea Praovei, si guvernul romanu n'a facutu nimicu pentru renovarea acelora si pentru delaturarea pedelor, de-si comunicatiunea principale intre Transilvania si România se intempla prin acestu pasu. In multe locuri sioseu'a e de totu nefolosivera, ba in tempu de ploia si mai vertosu érn'a si primaver'a comunicatiunea e cu nepotintia pre aici. 4. Pasulu Branului. Cea mai mare parte a acestui pasu e in o stare de totu rea; cara cu boi, incarcate, nu potu suui in susu. Partea cîtra România de la frontarie e periculosu si nu se poate intrebuinta. De la Branu cîtra Brasovu e buna. Acesta linia, déca va fi gata, va avea mare importanta pentru comerciul Brasovului. 5. Turnul rosu. Pana la frontarie, ba si de aci in colo, e bunu si se poate intrebuinta mai in tote părțile anului, inse se poftescu reparatiuni si ar' fi de dorit, ca acele să se intempele cătu mai curendu.

Camer'a industriale si comerciale a decisu a se tramite guvernului representatiunea, a carei-a estrasu lu dedemu mai susu, rogandu-lu, ca să mediulcesca inainte de tote repararea pasurilor Buzeuului si alu Branului, fiindu că estu d'in urma sustine comunicatiunea intre Transilvania si România mica; era sioseu'a de la pasulu Buzului e menita a sustine commerciul cu cele mai insemnante locuri de comerciu ale Romaniei, cum sunt Ibrai'a, Galati, etc.

ROMANIA.

Raportul

comitetului delegatilor, insarcinat cu cercetarea cestii cîloru ferate.

(Urmare)

Terti'a editiune este identica cu a dou'a in privirea linieror cîllei ferate, a termenului executiunii, a pretiului chilometricu. Numai in privint'a modalitatilor platoi esista diferinta intre aceste doue editiuni.

Dupa acea de pe urma fratii Waring ceru dreptu plata pentru cele d'antâi 200 chilometre de cale ferata 42,000 franci in obligatiuni, ce au a se crea de Statul Romanu, si a se primi de dloru a forfait in cursu nevariabilu de 82 la suta, si se voru rescumpa la pari in 21 de ani, prin midilocalu unui fondu de amortisatiune de 2 la suta pe anu.

Obligatiunile acestea voru avea o dobenda de $8\frac{1}{2}$ la suta si se voru rescumpa la pari in 21 de ani, prin midilocalu unui fondu de amortisatiune de 2 la suta pe anu.

Spre a se libera de acésta detoria guvernului romanu ar' avea să platesca in cursu de 21 de ani o anuitate de 4,410,000 franci pe anu, sîu peste totu 92,610,000 franci.

Aceste anuitati de 4,410,000 franci este platibila pe trimestre in numeratore, la Paris, Londra si Bruxell'a, sîu in ori care altu oras, dupa placulu fratiloru Waring.

Si pentru aceste anuitati se cere o garantie privilegiata si ipotecara in veniturile Statului, intocmai ca in secund'a editiune a concesiunei propusa.

O luna dupa supcrierea conventiunei, Statul se fia detoru a remite in manele unei a trei'a persone, ca deposita-

riu, cele 42 milioane in obligatiuni, seu title definitive create de elu.

Duoani dupa subscrisarea conventiunei, fratii Waring voru incepe constructiunea a restului de 400 chilometri, prin plata de cîtra guvernului Romaniei a unei anuitati de 10,200,000 franci pe anu, si in cursu de optu ani, datandu de la inceperea lucrărilor restului de 400 chilometre.

Cele patru prime anuitati voru fi platite in numeratore si gradualu, conformu cu inaintarea lucrărilor.

Guvernul va crea obligatiuni, representandu cele 4 ultime anuitati, ce voru fi depuse de elu inaintea inceperei lucrărilor a cărimei de 400 chilometre in manele unui alu 3-lea depositariu.

Guvernul va tienè egalimente in depositu in manele depositariului o suma in numerariu egala cu a 4-a parte a unei anuitati, specialmente aplicabila la platile cuvenite fratiloru Waring.

Platile cîtra fratii Waring pentru cele 400 chilometre se voru face de cîtra guvernul treptu si dupa inaintarea lucrărilor, jumetate in numerariu si jumetate in obligatiuni.

Cele patru ultime anuitati suntu garantate prin afectiune speciale si privilegiata a intregului resou de căi ferate concese prin conventiune, precum si prin o ipoteca a supr'a totalitatii veniturilor anuale ale Statului, dupa prelevarea sumelor necesarie pentru satisfacerea provisiorilor art. 3 d'in present'a conventiune si sumelor destinate la serviciul imprumuturilor contractate pana acum de cîtra guvernului Romanu.

D'in calcule exacte resulta.

I. Că pentru a 2-a propunere Waring tote cheltuelile efective pentru 600 chilometri se suie la 3-1,500,000 franci.

Pentru a realiză acesta suma, statul are a platit, din preuna cu amortisarea, pe totu anulu 15 la suta, alu acestei sume in tempu de 22 ani, ceea ce echivala la 994,950,000 franci. Daca se presupune, că calea ferata va da in tempu de 22 ani 5 la suta venit, suma venitului se va suui la 331,650,000, si aru remane atunci o cheltuiala neto a Statului de 663,300,000 franci pentru 600 chilometri.

Chilometrul daru aru costă 1,105,500.

II. In privirea propunerii a 3-a Waring pentru 200 chilometri, suma totala, care resulta d'in plat'a de cîtra Statului a 4,410,000 franci in tempu de 21 ani, se suie la 92,610,000 franci.

Daca amu presupune, că spre acoperirea si amortisarea acelor anuitati in tempu de 21 ani guvernul ar' trebui să gasesc bani cu 15 la suta; capitalul necesariu se va suui la 291,721,500 franci: — daca asemene amu presupune, 5 la suta venitul alu cîloru ferate pe 21 ani; ar' resulta unu venit de 97,240,500 franci, ér' cheltuiala neto a Statului 494,181,000 franci pentru 200 chilometri.

Chilometrul daru aru costă 172,405 franci.

III. In privirea propunerii a 3-a Waring, pentru restul de 400 chilometri, guvernul trebuie să platesca si 40,800,000 franci, in inumeratorie, si 40,800,000 franci, in obligatiuni cu $\frac{1}{2}$ procent, — éru in totalu 81,600,000 franci.

Pentru a efectua acestu capitalu, trebuie éra-si socotitul 15 % a acestei sume in tempu de 24 ani, ceea ce insumeda 293,760,000 franci. Daca substragemu d'in 5 % venitul calei ferate pentru 24 ani, adeca 97,920,000 franci remane cheltuiala neto pe 400 chilometri 196,840,000 franci.

Chilometrul daru aru costă 492,100 franci.

Mai trebuie notat, că la calculele de mai susu s'a presupus, ca calea ferata va fi in exploatare in cei d'antâi ani si că chiaru d'in acestu tempu venitul curat u s'ar suui la 5 % d'in capitalul intrebuintat: ceea ce este forte neprobabil. Iar astu-felu s'ar mari inca mai multu cheltuiala unui chilometru.

Comitetul luandu in desbatere ambele concesiuni propuse de fratii Waring, dupa indelungate deliberatii le-au respinsu atâtul pentru neaudita loru scumpete si pentru pericolul in care primirea loru aru aruncă finantile Statului, cătu si pentru cuvintele arata in acestu raportu la apreciatuinea primorii concesiuni propusa de fratii Waring so-natului Romaniei, la incepulum anului 1867.

Spre a pota aprecia conditiunile concesiunilor, cu a căror'a cercetare s'a ocupatu comitetul d'-vostra in cursu de aproape de diece septembri, fie-mi permisu a pune sub ochii onorabilei Adunârii concesiunile date de guvernul trecutu d'in care inca nici una nu s'a pus in lucrat, pentru că concesionarii n'au potutu asta capitalurile necesarie.

O comparatiune a diferitelor concesiuni date in acea epoca, ne dovedesce, că conditiunile propuse au crescutu d'in anu in anu.

Éta acele concesiuni:

	La capit. Procentu chilom. garantat franci. de Statu
Concesiunea Sapieha H. Brassy si Cnie d'in 1861	170,000 7% pe an.
Concesiunea dlui Salamanca in unire cu dnii Sapieha Mavroghene d'in 1863	200,000 $7\frac{3}{4}$ la %
Concesiunea dlui Salamanca si Delahante d'in 1864	215,000 $8\frac{1}{2}$ la %
Concesiunea dlui Wart d'in 1863	200,000 $7\frac{3}{4}$ la %
Concesiunea dlui Josef Meyers	220,000 $7\frac{1}{4}$ la %
Concesiunea dlui Barkley in 1866	196,500

Platiti de Statu in bani gata numai pentru constructiune.

NB. Spre a-si procurà acesti bani guvernul este nevoie a platit celu putinu 15% adeca 29,400 franci in cursu de 24 ani in care timpu capitalulu se amortiseza.

Acésta face pe chilometru 705,600 franci

Scadiendu d'in aceste sume venitulu curat u calei dupa unu calculu aprosimativu cîte 5% totu pe

24 ani 235,200 franci

Reمانe pe chilometru 470,400 franci

Cereetandu pretiurile si conditiunile cîloru ferate d'in alte tieri amu constatatu că unu chilometru costa in bani gata: In Anglia 540,040 franci, in Francia 503,310, in India si Australia 433,746 fr., in Spania 346,820, in Olanda 339,370, in Saxonie 300,004, in Belgia 255,775, in Baden 265,400, in Italia 245,329, in Austria 242,523, in Wurtemberg 233,250, in Svitiera 232,612, in Principatele germane 223,500, in Prusia 220,595, in Bavaria 217,325, in Canada 198,418, in America de Sud 185,267, in Statiile-Unite 127,184 franci.

In fati'a acestor cifre autentice si a incunjurărilor mai susu espuse, concesiunea Strusberg si concesiunea Offenheim sunt desul de moderate. Neincuviintarea loru ar' fi condamnarea Romaniei a mai remanea si de acum inainte fără cîi ferate si prin urmare inapoiata, lipsita de celu mai mare vechiclu alu civilisatiunei, alu inavutfrei materiale si morale, alu inflorirei agriculturii, industriei si alu comer-ciului.

De aceea comitetul a credutu că, adoptandu concesiunile Strusberg si Offenheim, dupa cum ele s'au modificat si s'au adoptat de elu, si implinesc o detoria sacra si imperiosa cîtra tiera, ale carei-a necesitati materiale, morale si politice reclama intr'unu modu atâtul de urginte, grabnic'a inffintare a cîloru ferate, de care să bucura asta-di chiaru si tierile cele mai inapoiate in cultura.

De aceea sub-scrisulu are onoarea, de a ve rogă dloru deputati, in numele comitetului, se bine-voiti a primi ambele concesiuni, a caror'a grabnica realizare va fi, fără indoiala, celu mai tare legamentu intre tierile unite, celu mai nedestruc-tibile cimentu alu unirei, o sorginte de prosperitate generala, o alinare si o drepta recompensa data suferintelor Moldovei si ne va scuti si de necesitatea stramutarei curtei de casatiune.

Presedintele si raportatorele comitetului delegatilor sectiunelor Adunarei legislative,

Constantin Hurmuzachi.

Noutati Straine.

SERBIA. Frumosulu parcu d'in Topsideru langa Belgradu s'a prefacutu in 10 l. c. in scen'a unei macelarie grozave. Principele Mihai d'in Serbia si suit'a sa, facendu una preambulare calare prin parcu, fu atacatu si ucis u prin mai multe puscature de revolveru d'in partea unor atentatori. Principele fu lovitur in frunte de glontiulu descarcaturu in apropiarea lui, si si-espira sufletul dupa cîteva minute. Alte telegramme, afara de cele d'in rubric'a respectiva, mai contineau urmatoriele: Belgradu, 10 iuniu. Afara de principele au mai espirat si verisiora sa Anc'a Konstantinovics, care fusese ranita de morte. S'au mai vulnerat si-a numitei verisiores, mai departe ajutantele principelui, capitanulu Garaschanin, si sierbitorulu principelui. In Belgradu domnesce cea mai mare iritatiune. — Telegramulu d'in 11 iuniu anuncia: Patrule numeroase percurgu stradale noptea intrega, pacea nu s'a conturbatu, publicul eavisatu prin sunetulu dobelor, să nu se adune la oalta. Locutienint'a interimale a emis u urmatoru a prochiamatiune :

Prochiamatiunea locutienintiei provisorie d'in Serbia.

,Serbi'a fu despojata astazi prin un'a crima infi-oratoria si detestabile de domnitorul său. In credintandu judecâtii drepte a toturor cetatianilor apretiurea perderei cumplite, carea Serbi'a o suferi acuma, ni implinim detorinti'a trista de a luă in manele nostre, pre basea legilor publice, poterea locutienintiei domnesci, si a face cunoscuta acésta procedere toturor judecătiilor si intregei natiuni.

Lips'a d'antâia a tieri este, in acestu momentu gravu, sustinerea ordinei si securitatii publice; poporul in se va fi provocat in modu legal de a-si alege adunarea (scupsina), carea va decide a supr'a suplenirei tronului.

In numele poterei supreme, carea o exercemu momentanu, si in alu celoru mai sacre interese a le poporului, demandâmu cu cea mai aspra seriositate toturor judecătiilor si suatuim pre poporulu intregu, ca se pastreze si mai departe ordinea publica si respectulu cîtra legi, si să se abstiena mai multe decât ori-candu de la orice, ce ar' pota conturbă pacea si securitatea. Este o nenorocire si doliu destul de mare, că reutatiu infernal i-a sucesu a-si esecat a supr'a person

Facem cunoscutu prin acésta poporului, că scuptina se va adună în inteleșulu legilor sub 30 de dîle, și totu odata incunoscintiamu, cum că ministrii, senatul, tote juredițiile și deregatorile voru remane și mai departe în funcțiunile loru castigate de la fericitul principie.

Misiunea nostra santa este, ca pana la convenirea scuptinei să sustinem starea lasata prin marele patriu Mihai Obrenovici.

Ddieu să vegheze asupr'a patriei nostre în aceste momente grele ale vitregei cercetări.

Topsideru e unu parcu mare cu unu complex de edificie. Numele parcului e turcesc (Top-schi-der) și insemană „parcu de artilleria,” pentru că în acestu parcu era locata artilleria, pana ce Belgradul avea garnisona turcesca. Topsideru se afla în departare de jumetate de ora cu caruia de la Belgradu, cu care sârba în legatura prin o siosea frumosa. În steng'a se afla partea cultivata a parcului, cu unu edificiu simplu de două radicature, cu optu ferestre în frunte și cu un'a ferata către siosea.

Edificiul acesta a fostu întrebuintiatu de principale Milosiu ca cartiru de venat. Milosiu petreceau adeseori acolo, eră urmatorul lui Aleșandru Kara-georgievit nu s'a ingrijit de acel parcu. Principale Milosiu, ca si tata său, s'a interesat mai multu de Topsideru și a contribuit la imfrumsetarea lui. — Pre o culme se afla una restauratiune si pre unu locu ingradit ufantana artesica si o vila cu prospetime frumosu. În apropiare se afla si casarm'a, de la care parcoul si-deducre numele, mai nainte arsenalul, si acum inchisore pentru criminalisti.

Principale Milosiu e fiul principelui Milosiu Obrenovici, nascutu în 4 noiembrie 1825, și dăra în etate de 43 ani: În 1 august 1853 s'a casatorit cu contesa Iuli'a Hunyadi. Tata său a morit în 26 septembrie 1860 si unu beratu alu portei din 7 octombrie 1860 a intarit pre principale Milosiu ca succesor, fără de a recunoște ereditatea în familiu lui Obrenovici.

De la anulu 1842 pana la 1859 principale Milosiu traiă cu tata său în strainetate, mai multu în Austria. Cercușarea, că educatiunea sa si-a facutu-o în Vien'a, i-a instruitu simpatiele poporului serbecu, care ar' fi mai voit, ca principale să petreacă în Petrusburgu.

Despre referintele damelor, cari se aflau în suita principelui în momentul catastrofei fatale, se scriu urmatorile: Principale Milosiu era casatorit cu contesa Iuli'a Hunyadi, dama magiara de mare frumosu. Casatoria acésta n'a fostu binecuvantata cu princi si la staruintele verisiori sale, Anc'a Konstantinovits, principale s'a despartit de femeia sa în iuniu 1865. De atunci incoce principale traiesc în Vien'a, cu una pensiune de 10,000 galbeni. An'a Konstantinovits are una feta, pre care voiă a o casatorit cu principale. Principale insă nu avea aplecare către dinsa, său convingerea sa religiosa nu lăsă a inchiaia casatoria cu nepot' sa. Destulu atâtă, că Anc'a nu si-a potutu duce în deplinire planul său, pentru aceea înse, pre cum se pare, totu n'a renunțat de elu. Pote că motivul uciderii se va afla în aceste relatiuni.

Din sangele Obrenovicilor mai există unu pruncu de 12 ani, fiul Mariei Obrenovici, cunoscută din evenimentele anului 1866 în România. Pre acésta voiă principale Milosiu, să-lu adopteze și spre scopul acésta l'a tramesu la Parisu, să si-faca acolo educatiunea.

Despre succesorul principelui va decide scupin'a. Ca pretendinte, a fara de fiul lui Karageorgievit, se numesc principale, de Muntenegru, cu care s'au inceputu negoziările de repetite ori, și fostul ministru de externe, Garaschanin, unul d'intre cei mai eminenti barbati de statu din Serbia, despre care se dîce, că face de multu pregatiri, spre a se prochiamă de principie, deca principale Milosiu va mori fără descendinti.

In fine se mai vorbesce si de principale Carolu din Romania, care ar' avea de cugetu a înființa unu imperiu potintă la Dunarea inferioră, prin intrunirea Romaniei și Serbiei; se dîceă, că incuragiarea agitației în provinciile turcesci din partea Romaniei, ar' avea de scopu a despolariză pre principale Milosiu înaintea poporelor slavice, si a se face pre sine asilul ideei de neependintia pentru aceste popore. De cum-va teză acésta, acum forte problematica, e adeverata, apoi scopul mai susu amintită ar' fi ajunsu, în cătu popularitatea principelui pentru simpatiile lui către Austria și cochetarea cu magiarii scadiuse tare. Sperăm, că dîlele urmatorie ne voru aduce deslucirile dorite.

Varietăți

** (Ingnafarea unguresca n're margini.) Magnatii magiari, precum scrie si o foia germană nu-si află locul, voiesc

a fi batatori la ochi cu ori-si-ce pretiu. Se pare voiesc a demonstra lumei, că loru nu li poruncesc nimene; în locuri publice, în birturi, în teatru atragu atenționea omenilor prin tinența loru obscena și sbulburata. În genere se porta astă, încă publicul se pare a fi provocat a nu mai suferi pre acosti omeni, ce vinu a-si perde mintile totu mai tare. — Rolul magnatilor din capitală lu prezentea totii nații lui Tuhutum și Atila și tote lapetaturele naționalităților, cari astă-di se numesc magiari. Ingafarea, desprețul altoră, nu mai are margini; deci nu e mirare, daca inversiunarea naționilor nemagiere în contrăloru cresce din dî ce merge. Potiților dîlei nici că li pasa; dar' viitorul?... Domne indura-te spre ei!

** (Bibliografie.) D'in importantă publicație a lui Dimitrie Bolintinianu a mai existat de sub presa: „Stefan Gheorghe Vodă său voiu face domnei tale ce ai facutu tu jupanesei mele.” Drama istorică în cinci acte. Pretiul acestui brosuri este 3 sfanti.

** (Bibliografie.) S'a pusu sub tipariu cu autorizația lui ministrul instrucțiunii publice, „Catechismul dreptului administrativ român” a duo' editiune. Opu destinat pentru scoolele primare, pretiul 50 bani.

** (Bibliografie) Fabula dacică antiquae ad mentem veterum scriptorum delineata ab A. Treb. Lărianu. Editiune nouă. Pretiul unu leu nou. Asemenea charta dacică modernă de acelă-si autora. Pretiul, unu leu nou.

Nu ne 'ndouim, că primirea favorabile ce facă publicul la antădă editiune a acestor fabule va crește acum în proporție cu scaderea pretiului loru. Se află de vendare în tote librarii ieș din București.

** (Medicamentul contra turbarei canilor.) În foile locali s'a impărtășit d'in candu în candu sciri despre pericolul, ce amenință pre locuitorii din tienutul Găkova, prin latrarea acestui morbu periculos. Foi'a „P. L.” ni impărtășește scirea imbucuratoria, că unu locuitor din comună Găkova, cu numele Vebér, a inventat unu medicament eficace în contră acestui morbu. Inventatorul e aplăcatu a-lu dă la publicitate pre langa una remuneratiune corespondentă.

** (Casetorii unui barbatu de 94 ani.) În Szécsény s'a casatorit unu omu de 94 ani cu o muieră de 70 ani; și e de însemnatu, că acésta casatoria este a patru-a pentru betranului mire. Are nici mai multu, nici mai putinu, decât 96 de nepoți, era familiu lui său d'in 125 suflete.

** (Sveniri pretiose.) Maiestatea Sa Imperatului s'a întărită cu tramite reprezentanților lui Masimiliani, precum și preștului, care a asistat pana în momentul d'in ureu la langa nefericitului său frate, ca svenire și semnu de recunoștință o cruce pretiosă de peptu și servete argintite de mesa. — Tote acestea le va admănuă bar. Rothschild, fiind că Austria nu e reprezentată în Statele-Unite.

** (Fapte marinimoze.) Foi'a clericală „Pesti Hirn.” ni impărtășește o scire despre marinimoșitatea episcopului român. Szániszlo care darău în anul trecut 52 mii floreni în folosul cresceri tinerimei și a seracilor.

** (Spedirea marfelor către România.) Societatea pentru naționalitatea cu vaporu pre Dunare a dispusu, că d'in 12 l. c. va pleca d'in Vien'a în tota vineri-a una nae de marfe către Orsiovă; de aici apoi se voru spăla marfele pre nae'a pasagerilor. Tote marfele, ce se voru predă în magazinul surburbiului Weissgärtner joi-a pana la 6 ore seră, și la locul debarcării langa astă numite „more imperiale (Kaisermühlen)” pana la 8 ore seră, se voru spăla cu nae'a de vineri. Tempul transportului se va observa după disputa regulamentului.

** (M. S. Domnitorul Romanilor) a cumpăratu moși'a Poenii langa Iași. Acésta este cea antădă proprietate a M. S. în România.

** (Timbruri magiari.) Foi'a oficială magiara publică una ordinatiune a ministrului de finanțe, în urmarea carei de la 20 l. c. se voru edă timbruri magiare. Pana în finea lui Iuliu se potu întrebuită inca marcele, ce sunt acum în comunicatiune, d'in 1 August 1860. Înse numai marcele de timbru și blanchetele cambiale magiare voru fi valide în teritoriul coronei magiare (?). Acei-a, cari sunt provediti cu marce și cambie de pana acum le potu schimba la oficiile de dare pana în finea lui optomvre inclusiv.

Sciri electrice.

Belgradu, 10 iuniu. Principale Milosiu și vera sa Anc'a se preamblau calari astă sera în parcă de Topsideru. Aici fură atacati și ucisi prin trei indivizi. Ucigatorii au fugit și nu s'au potutu eru. Tieră e în pace; s'a instituita una regină. Causă uciderii nu e cunoscută.

Berlinu, 9 iuniu. Scirea, că regimul prusescu chiama sub arme mai multe batalioane și escadrone de gardă națională pentru întarirea garnizoilor, e nefundata. — În dicta imperială s'a primitu tratatul de telegrafu cu Lusemburghu și s'au continuat desbaterile despre bugetu. Propunerea lui Friedenthal, ca confederatiunea să înființeze în Pest'a unu consulat, s'a primitu.

Parisu, 9 iuniu. Imperatul a presiediutu astădi consiliul ministerial, și a plecatu cu imperatul la Fontainebleau. — Contele Goltz, ambasadorul Rusiei, caletoresc la Ems.

Roma, 8 iuniu. Pap'a a cununat pre contele de Casert'a, cu principes'a Mari'a Antoniet'a în capea vaticanalui.

Brusela, 9 iuniu. Alegerile cele nove pentru camerei reprezentanților n'au alterat mai multă majoritatea de pana acum. Partidul liberal a castigat trei voturi și a pierdut două.

București, 9 iuniu. Ministrul lucrașilor publice a prezentat camerei unu proiect de lege, despre una concesiune pentru naționalitatea pre Dunare, care să se dea unei societăți angleze pre langa una garantia de usure de 10%.

Washington, 8 iuniu. Detor'ia de statu în 1 iuniu a. c. face sumă de 2,643,500,000 dolari (unu dolaru trece preste 2 fl.), s'a immulțit dăra cu 4 milioane. În tesaurul statului se află 133,500,000 dolari, prin urmare cu 5,500,000 dolari mai putin.

Zagabria, 9 iuniu. Baronul Rauch a sositu; tote oficiale au fostu provocate pre cale oficiala, să lu-primescă cu pompa; s'a infățișat 190 oficianti, 19 consiliari comunali magiaroni, și 15 indivizi curiosi.

Belgradu, 11 iuniu. Principale Milosiu s'a atacat de trei indivizi, eră seră la 6 ore în parcă de Topsideru, și ucisă cu mai multe pușcări de revolver. Fati'a și capulu sunt impunse cu hangiare. Vera sa, Anc'a, inca e ucisa. Nepota sa, Catarina, e vulnerată, capitanului Garassanin e sfidată o mana. Unul d'intre atențatori, negotiatorul bancrotat d'in Belgradu, e prinsu. Causă atentatului e necunoscută. Regintia e în manele președintelui senatului, ministrului de justiție și ale președintelui curții de casă-judecătore.

Belgradu, 11 iuniu. Principale Milosiu din Serbia e ucisă de fratii Radovanovici, două ajutanti sunt vulnerati. Consiliarii regimului, Marinovics, Petrovics, Lesanin au conchiamat scupeană pre lună victoria. Iritatiunea e foarte mare.

Belgradu, 11 iuniu. Astă-di s'a immormentat verisiorul principelui. La immormentare a participat o multime mare de oameni. Regintia a ordonat, ca armata să se pună pre picioru de resboiu.

Belgradu, 11 iuniu. Regintia provisoria constă legalmente d'in președintele senatului Marinovics, ministrul de justiție Lesanin, și președintele curții de casă-judecătore Petrovics. O prochiamatune a guvernului provisoriu înseamnă pre poporul despre intemplantarea triste și-lu provoca la ordine și pace. Scupeană se va conchiamă în lună victoria, ca să decida despre ocuparea tronului. Ucigatorii sunt Radovanovici cu două fii ai săi. Tată și unu fiu sunt princi. S'a dechiarat starea de asediul preste totă tieră; armata e pusă pre picioru de resboiu; s'a ordonat doliu de siese lune; s'au facut mai multe arestări. Investigatiunea avizează la unu actu de resboare, și nu la ucidere politica.

Zagabria, 11 iuniu. Langă Gradisca vechia s'a atacat și jafuit postă, postilionul e impuscatu. Lotrii nu sunt eruiti, Tota regiunea de langă riu Dravei e amenințată de lotri magiari.

Parisu, 11 iuniu. Monitorul scrie: Imperatul Napoleonu consentește cu propunerea Rusiei, ca armatele să nu mai întrebuite bombe esplodante.

London, 11 iuniu. La interbelatiunea lui Jervoise respunde lordulu Stanley, că regimul a facutu reprezentatiune Turcici pentru impedirea naționalității între Elespontu și marea mediterană.

Belgradu, 12 iuniu. Ucigatorii principelui sunt eruiti; investigatiunea curge, s'au facut mai multe arestări. Pacea nu s'a conturbat, poporul tineranu dă insu-si în mană deregatorie pre toti indivizi suspecti. Între reprezentanții poterilor străine și regimul se tine conferințe dese. Cadavrul mutilat al principelui se va imbalsama astă-di și se va immormenta mâne său luni.

Proprietarul, redactorul responditorul și editorul: ALEXANDRU ROMANU.